

Årets växt

2012 – kattfot

Ogödslade naturbetesmarker är en försvinnande miljö. Försvinner gör också den rika mångfald av arter som hör hemma här. Få arter symboliserar så väl dessa magra marker som kattfoten. Nu är det dags att inventera den!

ULLA-BRITT ANDERSSON

Kattfot *Antennaria dioica* finns i en stor del av Sverige och går även upp i våra fjälltrakter. Tyvärr har den gått kraftigt tillbaka i många landskap vilket flera av de nytkomna landskapsflororna vittnar om. Om trenden håller i sig riskerar kattfoten att hamna på den nationella rödlistan.

Kattfot tillhör familjen korgblommiga växter Asteraceae. Den är flerårig och har utlöpare som bildar utbredda mattor. I spetsen av utlöparna sitter en bladrosett med äggrunda blad. På undersidan är bladen vita av täta filthår medan ovasidan är mer kal. Blomstjälken är 5–20 cm hög och i dess topp sitter en samling med blomkorgar, oftast 2–8 till antalet.

Kattfot är skildkönad vilket artepitetet *dioica* syftar på. Den enskilda plantan har endera funktionsdugliga ståndare eller pistiller. Holkfjällen kan variera i olika färger, från vitt över rosa till mörkrött. Man ser tydligt ute i fält hur en klon kan täcka flera kvadratmeter där alla blommor är av samma kön och i samma färgskala. Det som ibland hävdas att hankorgar har vita holkfjäll och honkorgar mer rosaröda stämmer inte. Färgen kan variera längs hela skalan både hos han- och hon-individ (se s. 3–4 i SBT nr 1/2006).

Kattfot växer på torra och magra marker såsom ogödslade naturbetesmarker. Underlaget får gärna vara sandigt. Arten är hävdgynnad och mycket känslig för gödsling. Den är bland de första att försvinna om marken tillförs näringsämnen. Ibland hittar man arten på berghällar och även i gles tallskog. Vägkanter kan utgöra en växtplats

Kattfotens holkfjäll varierar i färg, från vitt över rosa till mörkrött. Foto: Thomas Gunnarsson.

nu när naturbetesmarker och slätterrängar försvunnit från det övriga landskapet.

I fjällen hittar man kattfot uppe på fjällheden. Där växer också de övriga tre svenska arterna i släktet: fjällkattfot *Antennaria alpina*, lappkattfot *A. lanata* och grönkattfot *A. porsildii*.

Vi behöver nu din hjälp att inventera kattfot under 2012. Du kan registrera dina fynd på Artportalen (www.artportalen.se). Vill du hellre skicka in dina rapporter med vanlig post finns rapportblankett på vår hemsida (www.sbf.c.se). Där finns även ytterligare information om inventeringen.

Skicka in dina rapporter senast 15 oktober till Ulla-Britt Andersson, Kummelvägen 12, 386 92 Färjestaden (tel: 0485-332 24, e-post: ullabritt.oland@gmail.com). Välkommen med dina rapporter! **SBT**